

סקירה רגולטורית גלובלית אפריל-יוני 2025

לקוחות יקרים,
בניולטר המצורף ריכזנו עבורכם פרסומים פיננסיים מרכזיים לחודשי אפריל-יוני 2025, הכוללים עדכונים רגולטוריים בהיבטי ציout ורגולציה, פשיעה פיננסית, איסור הלבנת הון ומימון טרור באסיה, בריטניה, ארה"ב והאיחוד האירופאי.

ישראל - דוח ביניים של הוועדה להגברת התחרות במערכת הבנקאית במגזר הקמעונאי

במרץ 2025 פרסמה הוועדה דוח ביניים המציע מתווה רישוי חדש לבנקים קטנים, במטרה להרחיב את התחרות בשירותים למשקי בית ולעסקים קטנים. הדוח מצביע על חסמים לכניסת שחקנים חדשים, ובהם ריכוזיות גבוהה, עלויות רגולטוריות, מגבלות תפעוליות ופערי מידע בשוק האשראי. בין ההמלצות: רישוי מדורג עם הקלות פרופורציונליות, אפשרות לעיסוק חלקי בשירותים נבחרים, ותיקוני חקיקה שיאפשרו פעילות ביעוף פנסיוני, תיווך ביטוח ושיווק מוצרים פיננסיים. ההמלצות ייבחנו בשימוע ציבורי.

ישראל - טיוטת הוראות חדשות להסדרת הלוואות BNPL ואזור אישי ללווה

ב-13 במאי 2025 פרסמה רשות שוק ההון טיוטת הוראות חדשה המתייחסת לעסקאות "אשראי זמין" (BNPL), במטרה להסדיר את פעילות נותני האשראי החוץ-בנקאיים בתחום זה. ההוראות כוללות דרישה להסכמה מפורשת של הלקוח, מתן זכות ביטול במקרה של ביטול עסקת היסוד, גילוי על תגמול לבית העסק, איסור גביית עמלות עם ביטול, וחובת התקשרות בכתב בין נותן האשראי לבית העסק. בנוסף, נקבעה חובת הקמת אזור אישי באתר האינטרנט של נותן האשראי, שבו יוצגו ללווה נתוני ההלוואה ובפרט עבור הלוואות שמועד פירעוןן עולה על שלושה חודשים.

ועידה רגולטורית משותפת ארה"ב-בריטניה

ב-3 ביוני התקיים בלונדון המפגש ה-11 של קבוצת העבודה הרגולטורית הפיננסית של ארה"ב ובריטניה. בכירים משתי המדינות דנו בתחומי שיתוף פעולה רגולטוריים, בהם רגולציית בנקים, עמידות תפעולית, תשלומים, חדשנות דיגיטלית ו-AI. במהלך המפגש עלו עדכונים רגולטוריים בנוגע למעבר למחזור סליקה T+1, רפורמות בשווקי ההון, רגולציית מטבעות דיגיטליים והקמת סביבות ניסוי. הודגש הצורך בתיאום בינלאומי ובמערכת רגולטורית תומכת צמיחה, וכן נקבע כי המפגש הבא של קבוצת העבודה יתקיים בתחילת 2026.

האיחוד האירופי - טיוטת הנחיות למבחני לחץ בתחום ה-ESG

רשויות הפיקוח האירופיות (EBA, EIOPA, ESMA) פרסמו ב-27 ביוני 2025 טיוטת הנחיות משותפת לביצוע מבחני לחץ בתחום הסיכונים הסביבתיים, החברתיים והמשלתיים (ESG) במערכת הבנקאית והביטוחית. ההנחיות גובשו לפי דרישת הדירקטיבה האירופית לבנקים (CRD) ולחברות ביטוח (Solvency II), ומטרתן לאחד מתודולוגיות ולחזק את האפקטיביות של מבחני הלחץ הרגולטוריים בתחום זה ברחבי האיחוד. ההנחיות עוסקות בהיבטים המתודולוגיים של תכנון תרחישים ובמבנים הארגוניים הדרושים, כגון מערכות נתונים ייעודיות וכוח אדם מיומן. הטייטה פרסמה הציבורית, שתימשך עד 19 בספטמבר 2025.

האיחוד האירופי - עקרונות לפיקוח על סיכוני צד שלישי

ב-12 ביוני 2025 פרסמה הרשות האירופאית לניירות ערך ושווקים (ESMA) סט חדש של 14 עקרונות לפיקוח על סיכוני צד שלישי, שמטרתם לגבש בסיס פיקוח אחיד ויעיל ברחבי האיחוד. העקרונות נועדו להתמודד עם הסיכונים הגוברים שנובעים מהסתמכות על צדדים שלישיים לצורך מיקור חוץ, מיקור פנים או שירותים חוזרים אחרים. הם מקיפים בין היתר את תחומי הממשל התאגידי, הערכת סיכונים, בדיקות נאותות, הסכמים חוזיים, פיקוח שוטף, ניהול שרשרת האספקה, גישה למידע וזכויות ביקורת. במסמך מודגש שהעקרונות אינם מחייבים, אך צפויים לשמש בסיס לפיקוח מבוסס-סיכון של רשויות הפיקוח הלאומיות ולחזק את תרבות הפיקוח האחידה באיחוד.

בריטניה - תמחור שירותי תשלום בינלאומיים תחת חובת ההגנה על הצרכן

הרשות הפיננסית הבריטית (FCA) פרסמה דוח המציג את ציפיותיה מהגופים המפוקחים בנוגע לשקיפות תמחור בעסקאות המרת מטבע והעברות כספים בינלאומיות ללקוחות קמעונאיים. הפרסום, שנעשה במסגרת חובת ההגנה על הצרכן (Consumer Duty), מציג דוגמאות לפרקטיקות רצויות ולפרקטיקות לקויות. הוצגו ליקויים אשר מקשים על הצרכנים להבין את העלות הכוללת של העסקה ולקבל החלטות מושכלות. לפיכך, הרשות מדגישה את חשיבות הגילוי המלא והנגיש, וקוראת לגופים לפעול לשיפור מתמיד של אופן הצגת המידע לצרכן.

בריטניה - ליקויים רוחביים בניהול סיכונים ותכנון סיום פעילות בחברות תשלומים

ה-FCA פרסמה ממצאי סקירה רוחבית, בה נבחנו 14 חברות בעלות רישיון לפי תקנות הכסף האלקטרוני 2011 ותקנות שירותי התשלומים 2017, אשר התמקדה במסגרת ניהול הסיכונים ותוכניות סיום פעילות (WDPs). הסקירה העלתה כי אף אחת מהחברות לא עמדה במלוא הציפיות הרגולטוריות, לרבות הדרישות במסמך ההנחיות FG20/1. בין הליקויים שזוהו: ניהול בלתי מספק של סיכוני מזילות, היעדר שילוב בין תוכניות הסיום למסגרת ניהול הסיכונים, וחוסר התייחסות לסיכוני קבוצה. הרשות הדגישה כי תכנון יציאה מהשוק באופן מסודר הוא חלק קריטי בצמצום פגיעה בלקוחות ובמערכת הפיננסית, וקראה לחברות להשוות את המסגרות הקיימות שלהן לממצאי הסקירה ולהשלים פערים, גם אם לא מדובר בדרישות רגולטוריות חדשות.

הונג קונג - הנחיות חדשות לבדיקות שוק (Market Soundings)

במאי 2025 פרסמה רשות ניירות הערך והחוזים העתידיים של הונג קונג (SFC) הנחיות חדשות לגופים מורשים בנוגע להתנהלות בבדיקות שוק. ההנחיות מגדירות לראשונה סטנדרטים מחייבים לניהול ההליך תוך הדגשה של חובת סודיות, שימוש בערוצים מוקלטים ומאושרים בלבד, תסריט שיחה מתואם מראש, ותיעוד מקיף של כל חשיפה למידע. לצד זאת, הן קובעות דרישות ממשל תאגידי ובקרה פנימית, כולל אחריות של ההנהלה הבכירה, הסלמה משפטית, ובדיקות שוטפות לזיהוי שימוש לרעה במידע. אף שאינן מחייבות משפטית, הפרה של ההנחיות עשויה להשליך על כשירות הגוף לשמור על רישיון.

הצוות הניהולי

רו"ח אייל בן אבי, שותף מנהל
054-6660203

ליעד טל פרדר, עו"ד
050-8722256

אבי קמחי
מנהל תחום סיכונים
052-4288164

חברת הייעוץ EBA ושות' מספקת שירותי ייעוץ בעולמות התוכן של רגולציה פיננסית, פשיעה פיננסית, טכנולוגיה וחדשנות פיננסית

- ייעוץ רגולטורי שוטף לרבות דוחות חודשיים, רבעוניים ושנתיים
- ליווי ביישום רגולציות בינלאומיות (וולקר, FX CODE, באזל)
- ייעוץ שוטף לניהול והערכת סיכוני ציout, הלבנת הון ומימון טרור
- ייעוץ הלבנת הון, מימון טרור, סנקציות בינלאומיות
- ייעוץ בתחומי פשיעה פיננסית בתחומי מסחר ושוק ההון
- ייעוץ שוטף בניהול סיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, מזילות והון
- ייעוץ שוטף בניהול סיכוני מודל ויישום תרחישי קיצון
- עיצוב והטמעת חוקי ניטור בתחום הלבנת הון ומימון טרור
- גיבוש תהליכים, בקורות וכלים טכנולוגיים לאיתור מעילות פנימיות
- עיצוב תהליכים, בקורות וטיפולוגיות בתחום מיסוי בינלאומי